

Landskarsimit tapiiffigineqartartussamik nammineq piumassuseq tunngavigalugu suliffissaaleqilernissamut sillimmasiisarfimmik pilersitsisinnaanermut atatillugu inuiaqatigiinnut sulisartunullu aningaasatigut iluaqutissartai akorngutaalu pillugit misissueqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermi ilanngunneqassapput periuseq ataatsikkut sullivinnut tamanut atuuttoq kiisalu periuseq sullivinnut assigiinngitsunik suliaqartunut ataasiakkaanut atuuttusaaq ilaatillugu kattuffiit pineqartumut isumaat. Misissuinerup inerneru Inatsisartunut ilaasortanut agguanneqassaaq kingusinnerpaamik UKA2020-mi.

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:
Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jerimiassen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiisitsisut

1. Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

Naalakkersuisut siunnersuutikkut nammineq piumassuseq tunngavigalugu suliffissaaleqilernissamut sillimmasiisarfimmik Landskarsimit tapiiffigineqartumik pilersitsisinnaanermut inuiaqatigiinnut sulisartunullu aningaasatigut iluaqutissartai akorngutissartaalu pillugit misissueqqullugit pisussaaffilerneqassapput.

Siunnersuut malillugu suliaqarfiit assigiinngitsut ataatsimut kattullugit kiisalu suliaqarfiit assigiinngitsut aggulullugit sillimmasiisarfiliorsinnaaneq misissuiffigineqassapput. Kiisalu kattuffiit isumaat ilanngutsinneqassapput. Misissuinerup inerneru kingusinnerpaamik UKA2020-imi Inatsisartunut agguanneqassapput.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Kalaallit Nunaanni taamak amerlatigisunik suliffissaaleqisoqarnerata inuiaqatigiinnut ajornartorsiutaanera Inatsisartunit tunngaviatigut isumaqatigiissutaasoq siunnersuutip oqaluuserineqarnerani paasinarsiartorpoq. Taamatuttaaq pissutsit maannakkutut inissisimanerisa attanneqarsinnaannginnera naalackersuinikkut isumaqatigiissutaavoq. Taamaattorli pissutsit iliuuseqarfiginiarlugit iliuitsit suut aallarnisarneqartariaqarnerat pillugu isumaqatigiittoqanngilaq.

Taamatuttaaq oqaluuserinninnermi kaammattuuteqartoqarpoq kikkut suliffissaaleqilernissamut sillimmasiisarfirmut ilaasortaasinnaanerat, ilaasortaanerup qanoq akeqarsinnaanera, qanoq sivistigisumik ullormusiaqarsinnaatitaasoqassasoq kiisalu pisortanit tapiissutit qanoq annertutiginissaat misissuinerusinnaasumit isummerfigineqassasut.

Misissuinnermut atatillugu tusarniaaerusinnaasumut soqutigisaqartut attuumassutillit tamarmik ilaatinneqartariaqartut oqaluuserinninnermi siamasissumik isumaqatigiissutigineqarpoq, tassani SIK kiisalu Sulisitsisut (GE) kisimiitinnagit aammattaarli kattuffiit allat ilaatinneqarlutik.

Oqaluuserinninnermittaqq kaammattuuteqartoqarpoq danskit ilusiliisimanerat kisimiitillugu isiginiarneqarani aammattaarli suliffissaaleqilernissamut sillimmasiisarfiusinnaasumik aaqqissuussinnermi ilusileeriaatsit allat piukkunnaateqarsinnaasut misissorneqassasut.

3. Siunnersuut pillugu tapiliussatut ilisimatitsissutit

Naalackersuisut akissuteqaamminni ima allapput:

”... naalackersuinikkut isumaqatigiissutaasut 2019-imi aningaasanut inatsimmut atuuttut naapertorlugit suliassaqaqfiit akimorlugit suleqatigiinnermik suliffeqarnermut, isumaginninnermut, ilinniartitaanermut aamma akileraartarnermut tunngasunik suliassaqaqfiit akornanni pilersitsisoqarsimammat, suliniummik “imminut pilersortuunerup annertunerulernissaa anguniarlugu”, suleqatigiinnilu taakkunani ilaatigut misissorneqarmata pisortanit ikiorsiissutaasartut assigiinngitsut, ilaatigut suliffeerunnermi ikiorsiissutit. Aaqqissuusseqinnissamut inassuteqaataasussat ilaatigut ataqatigiissinneqassapput pisortanit ikiorsiissutaasartut pillugit inassuteqaataajumaartunut aamma suliffeqarnermut akileraartarnikkut ilanngaattissamut, angujumallugu innuttaasut nammineerlutik pilersortuunermi ingerlatsisuunissaat sapinngisamik annertunerpaatigut

tapersorumallugu".¹

Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq ullormusiaqartitsisarnermik aaqqissuussinermik eqqussineq nunami illoqarfinni 17-iusunni immaqalu nunaqarfiit ilaanni ingerlatsinermut allaffinnik pilersitsisoqartariaqarneranik nassataqassasoq, tamatumanilu sullissisut ullormusiaqartitsinermut aaqqissuussinernik tamatumunngalu malittarisassaajumaartunik sukumiisumik ilisimasaqartut piumasagaataassasut, taamatullu suliat suliarineqarnissaannut allaffissornikkut aaqqissuussinermik nutaamik angisuumik inerisaasoqarnissaa piumasagaataassasoq.

Tamannaavorlu aaqqissuussinermik maanna atorineqartumik allaffissornikkut teknikikkullu unammilligassamik taassuminnga isumaginnissinnaasunnguilluni annertusaanissap ajornaratarsinnaaneramik Naalakkersuisut naliliinerannut tunngavisoq.

Tamatuma saniatigut nammineq piumasutsimik sillimmasersinnaanerup isumaliutiginerani suliffissaaleqilersinnaanermut sillimmasernerup attanneqarnissaanik kajungerinnineq piumasuseqarnerlu kiisalu suliffissaaleqileratarsinnaanerup qanoq ilimanartigenera imminnut ataqatigiissillugit isiginiarneqartussaeneri Naalakkersuisunit Inatsisartunut maluginiaqquneqarpoq. Taamaammatt ima pisoqarsinnaanera ilimagineqarsinnaavoq, tassa innuttaasut suliffissaaleqinermik eqqorneqarnissaminik ulorianartorsiortut kisimik A-karsimut ilaasortaanissamik kissaateqarlutik – minnerunngitsumillu kajumissuseqarlutik.

3.1 Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Siunnersuut toqqammavigalugu misissuineq annertoorujussuusassaasut isumaqarfigneqartoq siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisunit oqaatigineqarpoq, taamatullu ullormusiaqartitsinermik aaqqissuussinermik eqqussinerup iluaqutissartai ajoqutissartanik nalimmassaatitut naammannaviangitsut misissuinerup inernerissagaa naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut Inatsisartunut inassutigaat maannatut ilusiliineq taperserneqassanngitsoq, tamannalu tunngavigalugu malittuani allannguutissatut siunnersuut saqqummiullugu:

"Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut nammineq piumasuseq tunngavigalugu suliffissaarunnermut sillimmasiisarnermik aaqqissuussinissamik, tusaatissatut tiguneqarpoq, suliassaqarfiit akimorlugit suleqatigiinnikkut misissuisumi, sulisinnaasut suliffeqarnissamat qanoq kajumissaarneqarsinnaaneri pillugit, pisortanit ikiorsiissutinik isumalluuteqaannarnermut taarsiullugu. Suleqatigiinni suliat inerineqassapput inassuteqaatinik arlaqartunik, ullutsinnut naleqqunnerusumik

¹ https://ina.gl/dvd/FM2019/pdf/media/2539512/pkt52_fm2019_bf33_akasse_sn_1beh_kal.pdf

innuttaasut suliffissarsiortut suliffeerunnermi ikiorsiissutisarnissaannut tunngatillugu.”

3.2 Inuussutissarsiortermit Ataatsimiititaliamit allannguutissatut siunnersuut??

Ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissaminut tunngavissaqarsorivoq. Tamanna ilaatigut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni *“tusaatissatut tiguneqarpoq”* atornerqarneranik tunngaveqarpoq. Tamatuma saniatigut allannguutissatut siunnersuut oqaasertalerneqarnermigut imaqassutsimigullu sunniutikissorinarpoq. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik malittuaniittumik saqqummiussinissaminut tunngavissaqarsorivoq:

Innuttaasut imminnut pilersornerulernissamat suliffeqarnermilu sunniutilimmik peqataalernissamat qanoq kajumissuseqarnerannik misissuillutik qulaajaallutillu Naalakkersuisut misissueqqissaarnerannut atatillugu nammineq piumassuseq tunngavigalugu suliffissaaleqilernissamat sillimmasiisarfimmik pilersitsisinnaanerup ilanngutsinneqarnissaa nalilersuiffigineqarnissaalu pillugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliaq qanoq suliffissaarunnermi ikiorsiissutit, suliffeqarnikkut sunniutilimmik peqataanermik siuarsaataasumik aaqqissuunneqarsinnaanerup pillugu arlalinnik kaammattuuteqarnermik naammassineqassaaq. Taamatuttaaq suliaq pitsaaqutit ajoqutillu pillugit, kiisalu nammineq piumassuseq tunngavigalugu suliffissaaleqilernissamat sillimmasiisarfimmik pilersitsinerup qanoq tunngavissaqartigineranik qulaajaaffiussaaq. Misissueqqissaarnerup inerneru kingusinnerpaamik UKA2020-imi Inatsisartunut agguanneqassapput.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap tapiliutitut oqaatigissallugu tunngavissaqarsorivoq, suliffissaaleqinermi ikiuutit pisortanit taperneqartumik aningaasalersorneqassappata, maannakkutut ullormusiat pisortanit tunniunneqartarnerannut sanilliullugu aningaasaqarnikkut sunniutissai misissuinnermut ilanngullugit qulaajarneqartariaqartut.

4.1 Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Siunnersuutip akuersissutigineqarnermini aningaasaqarnikkut kingunissai siunnersuuteqartumit siunnersuummi allaaserineqarput. Ataatsimiititaliaq allatut naliliinissaminut tunngavissaqanngilaq.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaata akuersissutigineqarnissaa ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Ataatsimiitaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Henrik Fleischer
Siulittaasoq

Hermann Berthelsen

Múte B. Egede
Siulittaasup tullia

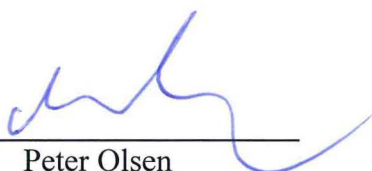

Aqqalu Jerimiassen

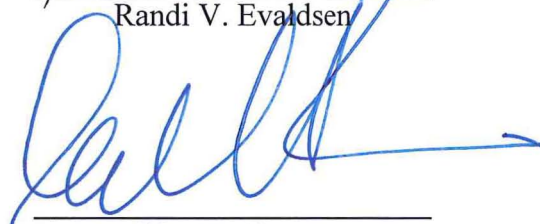

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Tillie Martinussen